

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 10 lutego 2022 r.

Miejsce posiedzenia: wideokonferencja

Przewodniczący: Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych, Forum Związków Zawodowych.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zespołu; Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej; zaproszeni goście oraz eksperci.

Porządek obrad:

1. Ustalenie zakresu tematów prac oraz harmonogramu posiedzeń Zespołu w 2022r.
2. Informacja MRiPS w zakresie realizacji Uchwały nr 53 RDS z 20.10.2021r.
3. Omówienie możliwości zmian w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, w części dotyczącej obecności organizacji reprezentatywnych w Radzie Nadzorczej ZUS. (Miałyby one na celu odejście od wprowadzonego arbitrażu przy wyborze przedstawicieli ze strony pracodawczej oraz eliminacji połowy organizacji pracodawczych w tym gremium. Takie zmiany są możliwe, jednakże wymagają dobrej woli stron dialogu społecznego).
4. Omówienie zamierzeń Rządu RP w kwestii likwidacji tzw. zbiegów umów. (Wprowadzenie zmian w zakresie składki zdrowotnej (odliczenia i nowe tytuły) wywołuje napięcia w prowadzeniu działalności gospodarczej. Wysoka inflacja i spodziewane spowolnienie gospodarcze budzą szeroki niepokój pracodawców, którzy powinni znać jakie są perspektywy prowadzenia firm i zatrudniania pracowników).
5. Sprawy różne.

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ powitał wszystkich uczestników spotkania. Przedstawił proponowany porządek obrad posiedzenia.

Strony jednogłośnie zaakceptowały proponowany porządek obrad posiedzenia.

Ad 1

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ zaproponował wstępny harmonogram posiedzeń Zespołu w 2022 r.; co do zasady posiedzenia Zespołu będą odbywać się co najmniej raz na dwa miesiące, z zaznaczeniem, że w przypadku omówienia pilnych kwestii spotkania będą odbywać się częściej.

Strony jednogłośnie zaakceptowały zaproponowany harmonogram posiedzeń Zespołu w 2022r. Uzgodniono, że kolejne posiedzenie Zespołu odbędzie się na początku kwietnia.

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ przedstawił przekazany członkom Zespołu materiał zawierający tematy zgłoszone przez członków Zespołu do prac Zespołu na 2022 rok.

Uzgodniono, że temat najbliższego posiedzenia zostanie ustalony na zakończenie posiedzenia Zespołu.

Ad 2

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przedstawił informację w zakresie realizacji Uchwały nr 53 Rady Dialogu Społecznego z dnia 20 października 2021 r. Poinformował, że projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych oraz niektórych innych ustaw został skierowany na Radę Ministrów, następnie trafi do Sejmu. Projekt ustawy realizuje Uchwałę Rady Dialogu Społecznego, jedyna zmiana, która nastąpiła dotyczy zakresu prac Państwowej Inspekcji Pracy. Zaproponowano, że kontrola PIP będzie na wniosek pracownika lub pracodawcy.

Sebastian Koćwin, OPZZ powiedział, że partnerzy społeczni oczekują, że omawiane przepisy, wejdą w życie jak najszybciej i zaapelował o przyspieszenie prac nad ich wdrożeniem. Zwrócił uwagę na wydłużający się proces legislacyjny.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ zaznaczył, że sukcesem całej Rady było przyjęcie Uchwały nr 53. Dodał, że skorzystanie z możliwości, jakie daje art. 3 pkt 3 ustawy o Radzie Dialogu Społecznego mogłoby znacznie przyspieszyć proces legislacyjny i okazać się jeszcze większą

zasługą Rady. Wskazał, że w przyszłości dobrze byłoby sięgnąć po narzędzie inicjatywy legislacyjnej Rady.

Ad 3

Wojciech Nagel, BCC odniósł się do zmiany art. 75 w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, w części dotyczącej obecności organizacji reprezentatywnych Radzie Nadzorczej ZUS. Zmiana ma na celu wprowadzenie arbitrażu przy wyborze przedstawicieli ze strony pracodawczej oraz eliminacji połowy organizacji pracodawczych w tym gremium. Przedstawił praktyczną propozycję zmian w tym zakresie, ponieważ wprowadzona regulacja nie jest dobrą praktyką. Zaproponował rozwiązanie przejściowe, aby na najbliższą kadencję od października 2022 roku – stworzyć parytet, aby zarówno pracodawcy oraz związkowcy mieli taką samą reprezentację - 6 osób (podwajając reprezentację strony pracowników). Projekt zmian w tym zakresie wraz z uzasadnieniem zostanie przekazany Panu Ministrowi. Zmiany są możliwe, jednakże wymagają dobrej woli wszystkich stron dialogu społecznego.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS odniósł się do prac nad zmianą ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, która weszła w życie w czerwcu 2021 roku i zaznaczył, że projekt ustawy był szeroko konsultowany, a strona rządowa zwróciła się również o opinię do Rady Nadzorczej ZUS. W opinii nie było uwag do zmiany liczby przedstawicieli Rady. Dodał, że we wcześniejszych pracach nad ustawą była rozważana koncepcja podwojenia składu osobowego związków zawodowych, ale nie było akceptacji. Zaznaczył, że strona rządowa zaproponowała dobry mechanizm, który powoduje, że jest równowaga. Powiedział, że rozporządzenie dotyczące wejścia w życie omawianych zmian jest w podpisie u Pana Premiera.

Wojciech Nagel, BCC podkreślił, że projekt ustawy, który został przedstawiony w lutym 2021 nie zwierał zmian w zakresie funkcjonowania składu i sposobu wyboru Rady Nadzorczej ZUS – ta propozycja w projekcie ustawy pojawiła się niespodziewanie w czerwcu i została wprowadzona do projektu ustawy systemowej, bez uprzednich konsultacji. Strona społeczna nie była informowana o planowanych zmianach, które funkcjonowały wcześniej od 20 lat.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS jeszcze raz powtórzył, że projekt zawierający zmianę w zakresie liczby członków Rady Nadzorczej ZUS został skierowany do opinii RN ZUS. Zgodził się, że w pierwotnej wersji projektu ustawy nie było omawianych zapisów.

Wojciech Nagel, BCC zwrócił uwagę, że uczestniczył w procesie opiniowania projektu przez Radę Nadzorczą ZUS. Powiedział, że RN opiniowała projekt rozporządzenia wykonawczy do

ustawy, podkreślając, że opinii zwracano uwagę na fakt, że wyjściowa regulacja została wprowadzona bez konsultacji i wyrażono wobec tego sprzeciw.

Sebastian Koćwin, OPZZ powiedział, że jego organizacja ustosunkowuje się neutralnie do przedstawionej propozycji, ponieważ chce zachować równowagę stron. Zaznaczył jednocześnie, że jest wiele gremiów, w których to reprezentatywne organizacje pracowników są pokrzywdzone. Zwrócił uwagę na łatwy sposób uzyskiwania reprezentatywności przez organizacje pracodawców, co może generować problemy w przyszłości.

Wojciech Nagel, BCC powiedział, że propozycja strony pracodawców jest propozycją przejściową na najbliższą kadencję.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS przyznał rację, że rozporządzenie wykonawcze było opiniowane z Radą Nadzorczą ZUS.

Materiał zawierający propozycje zmian wraz z uzasadnieniem zostanie przesłany do Biura Rady celem przekazania członkom Zespołu.

Uzgodniono, że powstanie grupa robocza, której zadaniem będzie wypracowanie rozwiązań w tym zakresie.

Ad 4

Wojciech Nagel, BCC odniósł się do zapisów Polskiego Ładu dotyczących bezpośrednio stronę pracodawców np. do ulgi dla klasy średniej. Nawiązał przede wszystkim do planowanych zmian w zakresie składki zdrowotnej, które wywołują napięcia w prowadzeniu działalności gospodarczej. Strona pracodawców apeluje o wstrzymanie prac w tym obszarze i o rozważenie przy wprowadzaniu kolejnych rozwiązań podatkowych. Przypomniał, że m.in. takie branże jak gastronomia czy turystyka funkcjonują wyłącznie w oparciu umowy cywilno-prawne. Wskazał, że wysoka inflacja i spodziewane spowolnienie gospodarcze budzą szeroki niepokój pracodawców.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS poinformował, że strona rządowa zgadza się, że nie jest to dobry moment do wprowadzania takich zmian, ponieważ głównym zadaniem jest teraz uporządkowanie kwestii związanych z Polskim Ładem.

Sebastian Koćwin, OPZZ wyraził niezadowolenie nie tylko z powodu odłożenia prac nad projektem ustawy, ale również z powodu tego, że strona związkowa już od wielu lat podnosi kwestie oskładkowania umów cywilno-prawnych. Podkreślił, że prace nad konkretnymi zapisami ustawy powinny nadal trwać i można jedynie rozważyć *vacatio legis* dla tego projektu.

Barbara Surdykowska, NSZZ „Solidarność” podkreśliła głębokie rozczarowanie NSZZ „Solidarność” z powodu decyzji o odłożeniu prac nad zapowiadaną reformą. Decyzja ta spowoduje jeszcze większe pogłębienie patologii występujących na rynku pracy, podała przykład branży gastronomicznej. Zaapelowała o pilne kontynuowanie prac nad tym projektem ustawy.

Jeremi Mordasewicz, KL przedstawił dramatyczną sytuację polskich przedsiębiorców w czasie pandemii wynikającą ze zmieniających się przepisów podatkowo-składkowych. Wskazał na problem rosnącej inflacji i spiralę cenowo płacową.

Krzysztof Malecki, FZZ wyraził zaniepokojenie z powodu deklaracji Pana Ministra. Wskazał, że FZZ już w 2008 roku w swojej opinii do projektu ustawy o emeryturach pomostowych podnosiło kwestie likwidacji tzw. zbiegów umów. Przyznał, że nad argumentami pracodawców należy się pochylić, niemniej jednak prace nad projektem powinny trwać.

Wojciech Nagel, BCC wyraził ubolewanie, że wobec umów, które są prawnie uregulowane używa się określenia tzw. umów „śmieciowych”, ponieważ tworzy to wrażenie, że osoby, które wykonują pracę w oparciu o takie umowy są gorszej kategorii. Zgodził się, że jest pewna granica bezpieczeństwa funkcjonowania firm. Omawiane zmiany w zakresie składki zdrowotnej spowodują, że znikną umowy o dzieło i umowy zlecenie. Zaapelował o profesjonalne i analityczne podejście do tej sprawy oraz zbadanie skutków planowanych zmian dla poszczególnych branż.

Janusz Piątek, ZRP omówił złą sytuację w branży spożywczej. Zgodził się ze stwierdzeniem, że sytuacja przedsiębiorstw jest niepewna, szczególnie dla małych firm, którym grozi zamknięcie. Zwrócił uwagę, że możliwość dodatkowego zarobkowania na umowę zlecenie przez pracowników dla niektórych branż jest bardzo ważna.

Sebastian Koćwin, OPZZ zaznaczył, że partnerzy społeczni już od kilku lat prowadzą dyskusję na temat pełnego oskładkowania umów, natomiast do tej pory strona rządowa nie przedstawiła żadnych propozycji zmian w tym zakresie.

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ podsumował dyskusję podkreślając, że jest to ważny temat na różnych płaszczyznach dla każdej ze stron. Powiedział, że strona związkowa apeluje do strony rządowej o przedstawienie materiału zawierającego propozycje zmian w omawianym zakresie w celu prowadzenia dalszych rozmów i jak najszybszego wprowadzenia ich w życie.

Jeremi Mordasewicz, KL powiedział, że biorąc pod uwagę daleko idące skompilowanie systemu przez Polski Ład, warto rozpocząć pracę nad wypracowaniem propozycji dotyczącej

wprowadzenia jednolitej daniny obejmującej zarówno podatek dochodowy jak i wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne.

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ zaproponował powstanie grupy roboczej z udziałem strony rządowej, która zajmie się tymi ważnymi kwestiami.

Bogdan Kubiak, NSZZ „Solidarność” zgodził się z pilną potrzebą kontynuowania prac Zespołu w tym zakresie.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS potwierdził, że strona rządowa nie planuje na ten moment prowadzić prac legislacyjnych, ponieważ w pierwszej kolejności muszą zostać uporządkowane kwestie związane z Polskim Ładem. Dodał ponadto, że te wstępne propozycje, które zostały już przedstawione muszą być również dostosowane do przepisów wynikających z Polskiego Ładu. Podtrzymał wolę strony rządowej do prowadzenia dalszych prac w ramach Zespołu problemowego i zaproponował, aby na jednym z kolejnych posiedzeń został omówiony raport Zakładu Ubezpieczeń Społecznych *Raport ZUS & Instrat „Pełne dochody - niepełne składki. Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych i konsekwencje dla systemu ubezpieczeń społecznych”* (<https://instrat.pl/zbieg-raport-zus/>).

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ zaproponował porządek obrad kolejnego posiedzenia Zespołu:

- Kontynuacja dyskusji w zakresie zjawiska tzw. „emerytur groszowych”.
- Raport ZUS & Instrat „Pełne dochody - niepełne składki. Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych i konsekwencje dla systemu ubezpieczeń społecznych” (<https://instrat.pl/zbieg-raport-zus/>).

Członkowie jednogłośnie zaakceptowali zaproponowany porządek obrad następnego posiedzenia Zespołu.

Ad 5

Elżbieta Ostrowska, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów powiedziała, że przedstawiony w mediach wskaźnik waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych według emerytów jest niesatysfakcjonujący oraz zaznaczyła, że jest nieadekwatny do obecnej rzeczywistości cenowej. Zapytała stronę rządową o ostateczną wysokość wspomnianego wskaźnika.

Sebastian Koćwin, OPZZ dodał, że strona związkowa apeluje, aby poziom waloryzacji wynosił: inflacja + 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, czyli 6.6 %. Wskazał na potrzebę powrotu do mechanizmów podwójnej waloryzacji, który funkcjonował do 2004

roku. Ponadto zapytał o stanowisko strony rządowej w sprawie prac nad projektem dotyczącym emerytur pomostowych.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu MRiPS odpowiedział, że 11 lutego br. będzie przedstawiony oficjalny komunikat dotyczący waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych. Poinformował, że po pierwszym czytaniu jest obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw i został skierowany do prac Komisji. Poinformował, że drugi prezydencki projekt ustawy będzie omawiany również na tej samej Komisji.

Sławomir Łukasiewicz, OPZZ zaznaczył, że nadal brakuje oficjalnego stanowiska strony rządowej w zakresie przedstawionego obywatelskiego projektu ustawy dot. emerytur stażowych.

Waldemar Lutkowski, Przewodniczący Zespołu, FZZ podziękował za spotkanie i zamknął posiedzenie.

.....
Waldemar Lutkowski
Przewodniczący Zespołu

.....
*Sporządziła Katarzyna Miroszewska
Biuro Rady Dialogu Społecznego*